

N:o 15.

Ank. till Riksd. kansli den 17 febr. 1899 kl. 12 midd.

Utlåtande, i anledning af väckt motion angående ändrade bestämmelser i fråga om kungörande af slutting.

Lagutskottet har till behandling fått emottaga en af herr *K. A. Staaff* inom Andra Kammaren afgifven motion, n:o 158, af följande lydelse:

»Uppå de skäl, som återfinnas i mina vid 1897 och 1898 års riksdagar väckta, af lagutskottet i hufvudsak tillstyrkta, af Andra Kammaren jemväl i hufvudsak bifallna, men af den Första afslagna motioner om skrifvelse till Kongl. Maj:t med begäran om förslag till mera betryggande bestämmelser i fråga om kungörande af slutting, tillåter jag mig vördsamt upprepa mitt vid de båda nämnda riksdagarne framställda förslag, att Riksdagen i skrifvelse till Kongl. Maj:t måtte anhålla, det Kongl. Maj:t täcktes låta utarbета och för Riksdagen framlägga förslag till mera betryggande bestämmelser i fråga om kungörande af tiden för afslutande af ting».

Den af herr Staaff åberopade, vid 1897 års riksdag afgifna motionen i föreliggande fråga lydde sålunda:

»I 2 § kongl. förordningen angående kungörande af tiden för allmänna tingssammanträden i vissa domsagor samt för afslutande af

Bih. till Riksd. Prot. 1899. 7 Saml. 8 Häft. (N:is 15, 16).

ting den 21 mars 1884 stadgas, att tiden för afslutande af ting, der afslutandet till särskild dag utsättes, skall genom domhafvandens försorg förut kungöras i tingslagets kyrkor.

Då en domhafvande, som håller ting exempelvis i början af februari, ju kan utsätta tid för samma tings afslutande till hvilken dag och månad han behagar under vårens eller försommarens lopp, kan nyss anförda bestämmelse, som tillåter domhafvanden att inskränka publicerandet af sluttinget till en kungörelse i tingslagets kyrkor söndagen före tingets hållande, tydligen på ett oskäligt sätt betunga de rättssökande eller deras ofta ej ens å orten vistande ombud, hvilka icke hafva någon annan genom lagstiftningen dem beredd möjlighet att med säkerhet erfarra dagen för sluttinget än att söndag på söndag låta efterhöra, om kungörelse i kyrkan skett.

Då man betänker, att i tvistemål sluttinget utgör utgångspunkten för den öfverallt lika korta tiden för vads erläggande, och att följaktligen svår rättsförlust kan följa af ett förbiseende af sluttingstiden, torde det äfven böra erkännas, att bestämmelsen i fråga är egnad att sätta rättssäkerheten i verklig fara.

Huruvida ändring lämpligen bör ske på det sätt, att dagen för tingets afslutande tillkännagifves redan å sjelfva förhandlingsdagarna eller att det ålägges domhafvanden att längre tid än några dagar förut och jemväl i tidningarne kungöra sluttingsdagen eller att till äfventyrs vederbörande hofrätter böra i god tid erhålla underrättelse om den samma eller på något annat sätt, derpå skall jag för närvarande icke inlåta mig, då jag håller före, att ämnet torde behöfva en utredning, som lämpligast öfverlemnas åt Kongl. Maj:t.

Och får jag för den skull vördsamt föreslå, att Riksdagen i skrifvelse till Kongl. Maj:t måtte anhålla, att Kongl. Maj:t tacktes låta utarbета och för Riksdagen framlägga förslag till mera betryggande bestämmelser i fråga om kungörandet af tiden för afslutande af ting.»

Lagutskottet, till hvars behandling ifrågavarande motion hänvisades, afgaf deröfver ett så lydande utlåtande:

»Ehuru några större olägenheter af nu gällande stadgande om kungörande af slutting, så vidt utskottet kunnat erfarra, icke hafva uppstått, i det vederbörande domhafvande i allmänhet låtit sig angeläget vara att föranstalta om dylik kungörelses uppläsande i tillräckligt god tid, anser utskottet motionärens hemställan dock förtjena beaktande. Nuvarande lagbestämmelse synes nemligen icke innebära full trygghet för att allmänheten i god tid får kännedom om tiden för tings afslutande, och utskottet har sig bekant, att till följd af långsam

postgång fall inträffat, då kungörelse om slutting kommit att uppläsas först en eller ett par dagar före detsamma. Visserligen utgår vade-tiden först en vecka efter det domen afkunnats, och vederbörande parter torde därför, äfven om de till följd af kungörelsens sena uppläsande icke hunnit infinna sig till sluttinget, ändock haft tid att bevara sina fatalier; men uppenbart synes vara, att lagstiftaren bör söka förebygga blotta möjligheten deraf, att tiden för sluttingen, låt vara i undantagsfall, på sätt nu omförmäls, kungöres så sent, att rättsförluster i följd deraf kunna uppkomma.

Beträffande frågan, huru den ifrågakämda lagändringen bör åvägbringas, vill utskottet såsom sin åsigt framhålla, att något åläggande för domaren att redan å sjelfva förhandlingsdagarne tillkännagifva dagen för tingets afslutande icke är lämpligt eller ändamålsenligt. Först och främst möter härvid det hinder, att tiden för uppsättande af alla de handlingar, som skola å sluttinget föreligga färdiga, icke kan beräknas, förr än alla förhandlingarne äro afslutade, och att äfven då det icke med bestämdhet kan sägas, hvilken dag arbetet kan blifva färdigt. Extra förrättningar kunna vålla, att arbetet å sjelfva tinget för någon tid måste läggas å sido. I fall domaren därför skulle vara skyldig att, så snart handläggningen af de till ett ting eller tingssammanträde hörande mål och ärenden vore afslutad, underrätta parterna om dagen för sluttinget, skulle han, för att vara säker på att då hafva allt färdigt, nödgas utsätta sluttinget till en långt senare dag, än eljest kunde ega rum. Härigenom skulle ofta onödigt dröjsmål vållas för parterna, under det att sluttinget nu, då domaren icke behöfver bestämma dagen för detsamma, förr än han kan beräkna, när arbetet med tinget är färdigt, ofta kan hållas långt tidigare.

Något hinder mot stadgande af skyldighet för domaren att senast viss kortare tid före sluttinget derom utfärda kungörelse torde deremot ej möta; och äfven synes det böra tagas under öfvervägande, huruvida ej annonsering i lämplig tidning bör om tiden för sluttinget ega rum.

Den närmare utredningen härom torde emellertid lämpligen böra genom Kongl. Maj:ts försorg åvägbringas, och hemställer alltså utskottet, att Riksdagen, i anledning af herr Staaffs ifrågavarande motion, måtte i skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla, att Kongl. Maj:t täcktes låta utarbета och för Riksdagen framlägga förslag till i ofvan angifvet syfte ändrade bestämmelser i fråga om kungörande af tiden för afslutande af ting.»

Denna lagutskottets hemställan bifölls af Andra Kammaren, hvar-

emot Första Kammaren afslog såväl utskottets hemställan som motionärens förslag.

Vid 1898 års riksdag återupprepade herr Staaff sin vid 1897 års riksdag väckta motion, dervid i hufvudsak återopande detsamma som han år 1897 anført, med bemötande tillika af de skäl som vid diskussionen inom Första Kammaren återopats för afslag å utskottets hemställan.

Äfven 1898 års lagutskott tillstyrkte skrifvelse till Kongl. Maj:t i motionens syfte; och blef denna hemställan af Andra Kammaren bifallen, men föll på Första Kammarens motstånd.

Utskottets ståndpunkt i föreliggande fråga är alldeles densamma, som intagits af lagutskottet vid de båda senaste riksdagarne. På de af 1897 års lagutskott anförda, här ofvan återgifna skäl får utskottet alltså hemställa,

att Riksdagen, i anledning af herr Staaffs ifrågasvarande motion, måtte i skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla, att Kongl. Maj:t täcktes låta utarbета och för Riksdagen framlägga förslag till ändrade bestämmelser i fråga om kungörande af tiden för afslutande af ting.

Stockholm den 17 februari 1899.

På lagutskottets vägnar:

K. S. HUSBERG.

Reservation af herrar G. Andersson och Lundström.
